

Bijlage 1 – Maatregelenpakket

In mln. € (- = saldoverbeterend)		2026	2027	2028	2029	2030	2031
Uitgaven							
1	Reservering Tijdelijk Noodfonds Energie (TNE)	40	155				
2	Warmtefonds	180					
3	Energiefixers	40	40				
4	Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV)	5	5	5			
5	Subsidieregeling Verenigingen van Eigenaren - SVVE		25				
6	Inruilregeling brandstofauto's	2	30	20			
7	Energiebesparende maatregelen MKB		23	8			
8	Energie-efficiëntieregelingen visserij	25					
9	Subsidies vermindering gebruik energie en kunstmest	25					
Dekking							
10	Bestaande middelen energiearmoede	-40	-50				
11	Reservering envelop armoede en schulden uit CA		-105				
12	Middelen klimaatakkoord op Aanvullende Post	-19	-13	-6	-11	-11	
13	Niet verplichte middelen Grondfaciliteit	-90					
14	Reservering nog onverdeelde Loon- en Prijsontwikkeling op begroting VRO		-8				
15	Klimaat- en energiefonds	-68	-30	-44	-79	-3	
16	Reservering nog onverdeelde Loon- en Prijsontwikkeling op begroting LVVN	-50					
Totaal		Cumulatief					
Uitgaven		317	278	33	0	0	627
Dekking		-267	-206	-50	-90	-14	-627
Optelling extra uitgaven en dekking		50	72	-18	-90	-14	0

Garanties		2026	2027	2028	2029	2030	2031
EZK							
17	Verlengen Garantie Ondernemingsfinanciering (GO) met garantieplafond van 300 mln. voor 5 jaar per 1 juli 2026*	300	300	300	300	300	300
18	Verhoging borgstellingsdeel van de Borgstelling MKB-krediet (BMKB) van 50% naar 75% van 1 juli 2026 tot 1 juli 2027*	75%	75%	50%	50%	50%	50%

* Er is garantieruimte- en kasbudget op de EZK-begroting voor deze maatregelen.

Lasten in miljoen euro (- is lastenverlichting)		2026	2027	2028	2029	2030	2031	Struc
Lastenverlichtingen								
19	Verhogen onbelaste reiskostenvergoeding met € 0,02 naar € 0,25 per kilometer	-155	-191	-223	-218	-212	-207	-207
20	Tijdelijk verlagen motorrijtuigenbelasting tarief voor bestelauto's van ondernemers met 50% t/m december (half jaar)	-150						
21	Tijdelijk verlagen motorrijtuigenbelasting tarief vrachtauto's naar nihil – van 1 juli t/m december	-35						
22	Verhogen aftrekpercentage EIA naar 45,5%		0	0	0	0	0	0
23	Envelop nader uit te werken ondernemersregeling i.r.t. de KIA							-100
Dekking								
24	Indexeren alcoholaccijns		26	47	70	90	110	130
25	Afschaffen startersaftrek		119	116	113	110	108	100
26	Versobering kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA)		100	100	100	100	100	100
Totaal		-340	54	40	65	88	111	23

Ontwikkeling EMU-saldo in mln. €, (- = saldooverslechterend)		2026	2027	2028	2029	2030	2031	Struc
Mutatie uitgaven		-50	-72	18	90	14	0	0
Mutatie inkomsten		-340	54	40	65	88	111	23
Totaal effect op EMU-saldo		-390	-18	58	155	102	111	23

Uitgaven

1. Noodfonds Energie

Het kabinet bereidt een noodfonds energie voor zodat de meest kwetsbare huishoudens met een hoge energierekening komende winter ondersteund kunnen worden. In deze maatregel zitten ook middelen voor uitbreiding van de energietoelage voor Caribisch Nederland verwerkt.

2. Warmtefonds

Via het Nationaal Warmtefonds kunnen alle eigenaar-bewoners een lening krijgen om hun woning te verduurzamen, ongeacht het verzamelinkomen. Eigenaar-bewoners met een verzamelinkomen van minder dan 60.000 euro betalen 0% rente op een lening. Het aantal aanvragen is de afgelopen maand met meer dan 70% gestegen. Om die reden wordt het fonds nog in 2026 verhoogd.

3. Energiefixers

Energiefixers zijn professionals die langsgaan bij huishoudens om kleine- en middelgrote energiebesparende maatregelen te nemen. Te denken valt aan folie achter radiatoren of tochtstrippen. Deze inzet leidt op korte termijn tot energiebesparing bij huishoudens.

4. Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid

De bestaande structuur van de focusgebieden van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) wordt benut om gericht energiearmoede aan te pakken. Met de extra middelen in 2026 worden, in samenwerking met de verschillende maatschappelijke organisaties die actief zijn in deze wijken, 25.000 tot 30.000 huishoudens in energiearmoede met een koopwoning ontzorgd bij het financieren van de verduurzaming van hun woning.

5. Subsidieregeling Vereniging van Eigenaren

Met de Subsidieregeling verduurzaming verenigingen van eigenaars (SVVE) worden VVE's gestimuleerd om verduurzamingsmaatregelen te treffen. Hieronder valt woningisolatie, maar ook de aanschaf en installatie van duurzame warmtebronnen zoals een warmtepomp of zonneboiler.

6. Inruilregeling fossiele brandstofauto

Met deze regeling kunnen huishoudens met lagere (midden)inkomens een oude, fossiele auto (emissieklasse 1 t/m 4) laten slopen en gesubsidieerd een elektrische tweedehands auto aanschaffen. Dit vermindert de afhankelijkheid van fossiele brandstof en verbetert betaalbaarheid van mobiliteit omdat elektrisch rijden in het gebruik goedkoper is dan fossiel. Origineel stond deze maatregel gepland voor 2027, om de maatregel versneld (Q4 2026) uit te voeren zijn kasschuiven nodig om het budget in het juiste ritme te zetten. Hiervoor worden middelen uit 2029 naar voren gehaald.

7. Energiebesparingsmaatregelen Midden Kleinbedrijf (MKB)

Het gaat om duurzaamheidsleningen via Qredits (totaal 15 mln.) en een uitbreiding van het ontzorgingsprogramma op dit terrein (totaal 15 mln.). Deze middelen zijn gekoppeld aan de aankomende aanscherping van de energiebesparingsplicht, maar worden nu versneld overgeheveld.

8. Energie-efficiëntieregeling visserij

Het kabinet wil de visserijsector voor de lange termijn weerbaarder en minder afhankelijk van fossiele brandstoffen maken. Het kabinet gaat daarom energie-efficiëntiemaatregelen nemen. Dit betreft een energie-efficiëntieregeling voor de schelpdiersector die al was voorzien (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1763). Daarnaast stelt het kabinet een energie-efficiëntieregeling open voor de visserij in het derde kwartaal van 2026. Het kabinet reserveert hiervoor 25 miljoen euro in 2026.

9. Subsidies vermindering gebruik energie en kunstmest

Het kabinet wil op de langere termijn de weerbaarheid en de schokbestendigheid verbeteren in het voedselsysteem. Het kabinet wil dit onder meer doen door de afhankelijkheid van energie en kunstmest, bijvoorbeeld via Renure, in de land- en tuinbouwsector te verminderen. Het kabinet onderzoekt nu bij welke bestaande regelingen hiervoor het beste kan worden aangesloten. Het kabinet reserveert hiervoor 25 miljoen euro in 2026.

10. Bestaande middelen energiearmoede

Op de SZW begroting stonden middelen gereserveerd voor cofinanciering van een publiek energiefonds via het Europese Social Climate Fund (SCF). Deze middelen worden nu gereserveerd voor een tijdelijk noodfonds energie.

11. Reservering envelop armoede en schulden uit CA

Het kabinet heeft in het coalitieakkoord structurele middelen vrijgemaakt voor armoede- en schuldenbeleid. Deze middelen worden deels gereserveerd voor een tijdelijk noodfonds energie. Bij de augustusbesluitvorming zal het kabinet bezien of het kasritme van de envelop armoede en schulden passend is.

12. Middelen klimaatakkoord op de aanvullende post

Op de aanvullende post staat budget gereserveerd voor aardgasvrije wijken uit het Klimaatakkoord.

13. Inzet nog niet verplichte middelen grondfaciliteit

De grondfaciliteit is bedoeld om gemeenten vanuit het Rijk financieel te ondersteunen bij de aankoop van gronden ten behoeve van woningbouw. Deze middelen worden deels ingezet voor verbeteren van de weerbaarheid tegen energieprijsschokken van bestaande woningen.

14. Reservering nog onverdeelde LPO op begroting VRO

Op de VRO-begroting staan nog onverdeelde en onverplichte middelen voor de loon- en prijsbijstelling. Een deel van deze middelen wordt nu gereserveerd voor de maatregelen op VRO terrein.

15. Klimaat- en energiefonds

De dekking uit het Klimaat- en energiefonds bestaat uit verschillende onderdelen. Zo worden gereserveerde en voorwaardelijk toegekende middelen voor de inruilregeling en voor de

ondersteuning van het MKB versneld overgeheveld. De middelen die voorwaardelijk waren toegekend voor de ISDE (Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing) worden ingezet voor alternatieve maatregelen voor verduurzaming van de gebouwde omgeving. Tenslotte wordt ruimte binnen het fonds die nog niet was gekoppeld aan specifieke maatregelen ingezet.

16. Reservering nog onverdeelde LPO op begroting LVVN

Op de LVVN-begroting staan nog onverdeelde en onverplichte middelen voor de loon- en prijsbijstelling tranche 2026. Deze middelen worden nu deels gereserveerd voor de maatregelen in de landbouw en visserij.

Garanties

EZK

17. Verlengen garantie ondernemersfinanciering (GO) met garantieplafond van 300 mln. voor 5 jaar per 1 juli 2026

De GO-regeling wordt verlengd met 5 jaar, met een garantieplafond van 300 miljoen euro per jaar per 1 juli 2026.

18. Verhoging borgstellingsdeel van de Borgstelling MKB-krediet (BMKB) van 50% naar 75% van 1 juli 2026 tot 1 juli 2027

Er komt een verruiming van het borgstellingsdeel van de BMKB van 50% naar 75% voor één jaar per 1 juli 2026.

Lasten

19. Verhogen onbelaste reiskostenvergoeding met € 0,02 naar € 0,25 per kilometer

De maximale onbelaste reiskostenvergoeding wordt via een goedkeurend beleidsbesluit met terugwerkende kracht voor heel 2026 verhoogd naar € 0,25 per kilometer. De Belastingdienst heeft 3 maanden voorbereidingstijd nodig. Het goedkeurende beleidsbesluit wordt later dit jaar verwerkt in een wetsvoorstel.

20. Verhogen aftrekpercentage Energie-investeringsaftrek (EIA) naar 45,5%

Het aftrekpercentage van de EIA wordt per 1 januari 2027 verhoogd van 40% naar 45,5%. De ruimte hiervoor wordt gevonden in de budgetreserve van de regeling. Omdat het budget niet verhoogd wordt, leidt dit niet tot een aanvullende dekkingsopgave.

21. Tijdelijk verlagen motorrijtuigenbelasting tarief voor bestelauto's van ondernemers met 50% t/m december (half jaar)

De mrb voor bestelauto's van ondernemers wordt via een goedkeurend beleidsbesluit per 1 juli tot eind dit jaar met 50% verlaagd. Het voordeel van deze maatregel komt terecht bij ondernemers, die een bestelauto hebben. Het goedkeurende beleidsbesluit wordt later dit jaar verwerkt in een wetsvoorstel.

22. Tijdelijk verlagen motorrijtuigenbelasting tarief vrachtauto's naar nihil – van 1 juli t/m december

De mrb voor vrachtauto's wordt via een goedkeurend beleidsbesluit per 1 juli tot eind dit jaar met verlaagd naar een nihil tarief. Het goedkeurende beleidsbesluit wordt later dit jaar verwerkt in een wetsvoorstel. Tegelijkertijd gaat het kabinet in gesprek over de vrachtwagenheffing met de sector. Hierbij blijft het kabinet het belang onderstrepen van verduurzaming van de sector en de terugsluis uit de inkomsten van de heffing voor de sector om zo de weerbaarheid te versterken.

23. Envelop nader uit te werken ondernemersregeling i.r.t de KIA

De structurele middelen van het versoberen van de KIA zijn gereserveerd in een envelop voor een nog nader uit te werken fiscale regeling in relatie tot de KIA. Het doel van deze envelop is een effectievere inzet om meer investeringen los te maken.

24. Indexeren alcoholaccijns

Vanaf 1 januari 2027 wordt de accijns op alcoholhoudende dranken jaarlijks geïndexeerd. In tegenstelling tot de brandstofaccijnzen wordt deze op dit moment niet standaard geïndexeerd. Door deze maatregel wordt voorkomen dat de reële waarde van de alcoholaccijns jaarlijks afneemt.

25. Afschaffen startersaftrek

De startersaftrek wordt per 1 januari 2027 afgeschaft. Er geldt geen overgangsrecht. De startersaftrek is een regeling in de IB waardoor een ondernemer die minder dan 5 jaar ondernemer is (starter) minder belasting hoeft te betalen. Deze regeling is negatief geëvalueerd op doeltreffendheid.

26. Versobering kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (KIA)

De KIA wordt per 1 januari 2027 taakstellend met € 100 mln. per jaar structureel versoerd, via aanpassing van het afbouwpercentage en inkorting van het plateau aan investeringsbedragen waarvoor de maximale aftrek geldt. Het maximale investeringsbedrag waarvoor KIA kan worden gekregen neemt hierdoor af.